

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredno in praznično. — Inzerati do 80 peti vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 250 od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inzerati peti vrst a Din 4.—. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica šte. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101. SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Težak udarec za sovjetsko vojsko

Finci so dosegli včeraj že tretjo zmago, ki pomeni veliko izgubo moralnega in vojaškega prestiža sovjetske Rusije — Sovjetsko poročilo pa govori samo o udejstvovanju patrol!

Helsinki, 9. jan. i. Finci so včeraj zopet dosegli pomembno zmago, že tretjo v kratkem razdobju. Vzhodni Kareliji, vzhodno od Suomusalmija pri mestecu Raate so porazili 44. sovjetsko divizijo. Fincem je padel v roke ogromen plen, med drugim 102 topov, 42 tankov in 10 oklopnih avtomobilov, 200 traktorjev in 278 transportnih avtomobilov, med katerimi jih je bilo več opremljenih s strelnicami, 46 avtomatičnih pušk, 170 konj in 47 vojaških kuhinj. Finci so imeli tudi nad tisoč sovjetskih vojakov, v srduh borbi jih je pa tudi več tisoč padlo, drugi pa so se razbežali v obširne gozdove.

Helsinki, 9. jan. s. (Havas) Včerašnja finska zmaga pri Suomusalmiju je značilna v mnogih oziroma. Boj se je vršil očividno za sovjetskimi četami, ki se vedno sijejo pri Suomusalmiju. 44. sovjetska divizija, ki je bila v bitki porazena, je bila sestavljena iz svežih čet ter je imela nalogo, da gre na pomoč sovjetskemu oddelku pri Suomusalmiju, ali morda tudi da razbremeni bejo pri Salli. Po zadnjih poročilih so Finci zajeli v boju okoli 1500 sovjetskih vojakov, ki so se vdali brez poblebe. Računajo, da so bile sovjeti že čete napram Fincem v premoči 1:10 ali 1:20. Kljub temu se je Fincem posrečilo zmaga z odlično patrolno tehniko in gibnostjo na gozdnem in močvirnem terenu. Važno vlogo je imelo v boju finsko letalstvo, ki je bombardiralo sovjetske postojanke v zadetju.

Za sovjetsko vojsko pomeni ta poraz brez dvoma izgubo na vojaškem prestizju in moralni čet. Izguba ene divizije sama ni mogoča za sovjetsko vojsko ni mnogo, ker jih ima na razpolago tako rekoč kolikor hoče, vendar je verjetno, da oddelkov pri Suomusalmiju ne bo moglo tako hitro nadomestiti z novimi četami, že zaradi velikih premetnih težav. To daje finski zmagi tudi strateški pomen.

Helsinki, 9. jan. s. (Reuter) Finci označujejo včerašnjo zmago nad 44. sovjetsko divizijo pri Suomusalmiju kot največji svoj dosedanj uspeh. Bitka se je vršila v razdalji le nekaj kilometrov od sovjetske meje. Zanimivo je, da so Finci v boju posredovali predvsem vojaško materijalo, ki ga so ob prejšnjih prilikah odvzeli sovjetskim četam. Finci so se poslužili iste taktike, ki jim je že ponovno doslej prinesla

uspehe. Najprej so sovjetski diviziji prežali zvezno zaledjem, tako da je bil nemogoč dovoz vojnega materiala in živil. Ko je bila divizija obkoljena v močvirnem ozemlju, so sledili koncentrični napadi, ki so sovjetskim četam povzročili izredno težke izgube. Finci pravijo, da je vojni material, ki so ga v tej bitki zaplenili, širikrat večji od onega, ki so ga osvojili ob priliki zmage nad 164. sovjetsko divizijo pred nekaj tedni isto tako v bližini Suomusalmija.

Pri Salli so v teku še vedno ogrožene borbe. Baje so tu večji oddelki sovjetske vojske še vedno obkoljeni in sicer menda v mestu Salla samem.

Neki finski častnik je inozemskim novinarjem poročal o uspehu svoje patrolne, ki se ji je v tem odseku posrečilo v tridnevem pohodu prodreti do železnice Murmansk-Leningrad in jo razdeljati. Finski smučarski oddelki je prodiral tako, da

se je izognil vsakim borbam. Na železniško progo so finski vojaki položili eksplozivne smole, ki so eksplodirale, ko so se oddaljili.

Danski novinarji poročajo, da je druga finska patrola, ki je istotako hotela prodreti do železnice Leningrad-Murmansk, pretrpela težke izgube.

S Karelijske zemeljske ožine poročajo Finci o vrsti manjših uspehov v bojih s sovjetsko vojsko.

Sovjetsko poročilo

Moskva, 9. jan. AA. (Havas) Poročilo generalnega štaba leningraškega vojnega okrožja se glasi: V teku 8. januarja ni bilo važnejših dogodkov. V odseku Uhta, Rebolji in Petrozavodski so se udeleževale patrolne. Na Karelijski ožini so se udeleževale patrolne ter topništvo in strojne puške. Zaradi slabega vremena je letalstvo izvršilo samo gotovo število izvidniških poletov.

Inozemska pomoč Finski

Apel finskega ministrskega predsednika za pomoč v denarju in vojnem materialu — Ameriške Zedinjene države že pomagajo, prav tako tudi države v Evropi

Helsinki, 9. jan. s. (Reuter) Finski ministrski predsednik Rytty je sredi v govoru po radiu apeliral na tujo denarno pomoč. Dejal je, da so dohodki na Finskem zaradi vojne veli padli in da je izvoz skoro popolnoma prenehal. Finska pa lahko orožje in vojni material, ki ga rabi za vojno, dobi samo iz inozemstva.

Medtem je prišlo iz Washingtona poročilo, da je bil senatu stavljen predlog za odobritev kredita 60 milijonov dolarjev Finski.

Kanadski Rdeči križ je nakazal Finski pomoč 50.000 dolarjev.

V Švici so zbrali doslej za finski Rdeči križ nad 100.000 dolarjev. Na Švedskem znaša finski pomožni fond že 1.600.000 dolarjev.

Washington, 9. jan. br. Ameriška vlada

je odgovorila na poziv glavnega tajnika Društva narodov Avenala, ki ga je svet Društva narodov na svojem za njem zasedanju poblastil, da pridobi tudi države, ki niso članice Društva narodov, za pomoč Finski. Sredi je bilo objavljeno besedilo odgovora.

Ameriška vlada opozarja v svojem odgovoru, da se je glede na organizacijo civilne pomoči Finski že pričela posvetovati neposredno z diplomatskimi zastopniki Finske. Vlada in narod Zedinjenih držav sta že od pričetka sovjetsko-finske sovratičnosti jasno pokazala svoje simpatije za finski narod. Ameriški Rdeči križ je poslal na Finsko zdravila in druge blaginjske potrebščine. Organizacija nadaljuje pomoči je že v teku in se bo v sporazumu s finskiimi zastopniki še bolj izpopolnila. Vlada Zedinjenih držav izraža željo po koordinaciji

Italija proti razširitvi vojne

Realistična politika Italije stremi po mirni ureditvi odnosov med podunavskimi in balkanskimi državami — Podpirala bo še nadalje pravi »Lavoro Fascista« — madžarske revizionistične težnje, katerih uresničenje pa se mora trenutno odložiti — Močna Jugoslavija v interesu Italije in Madžarske

Rim, 9. jan. AA. Diplomatski urednik agencije Stefani piše: Razgovori med italijanskim zunanjim ministrom grofom Ciano in madžarskim zunanjim ministrom grofom Czakya, ki se končali v ozračju prave prijaznosti, ki je potrdila enotnost smernic in popolno soglasnost med obema narodoma in obema vladama. Budimpešta in Rim se popolnoma strinjata glede politike, ki jo je treba voditi, da se onemogoči razširitev »šepada«.

Politika Italije je dolocena od Mussolinija in grofa Ciana v njihovih točnih izjavah ter bo ostala nespremenljiva in se bo nadaljevala v istem smislu. Italija nima nobenih napačnih namenov napram sovjetski Rusiji. Ta politika Italije se odločno razlikuje od politike ostalih vevsel, ki so najprej iskale zvezo z Moskvo sedaj pa kažejo napram njej sovražne namene. Toča politika Italije na prvo mesto vsakega predloga in vmešavanja boljševizma v kralje južno od Karpatov, kakor naprotje tudi vsakemu vmešanju boljševizma v razmere na zapadnem delu Sredozemskega morja.

Na drugi strani pa stremjenje Italije in Madžarske, da se ohrani mir in red, ne sme nikomur nuditi prilike za ožaganje mirujočih rešitev na osnovi pravčnosti. Kar je tem bolj potrebno, ker bi zaradi negotovosti sečanjega položaja lahko nastala nevarnost za bodočnost. Italijanska zunanja politika je bila vedno realistična ter je zahtevala praktične rešitve. Isto tako vodi Italija tudi sedaj realno politiko, pri čemer upošteva interese prizadejih narodov.

Rim, 9. jan. br. Tudi včerajšnji »Lavoro Fascista« poudarja v svojem komentarju o beneškem sestanku, da bo Italija še nadalje podpirala madžarske revizionistične težnje, a da se morajo te aspiracije sečati za nekaj časa odložiti sprito mnogo važnejših vprašanj, ki jih je treba urediti glede na veliko nevarnost, ki preti Podunavju in Balkanu od severozapada. Med balkanskimi državami je za vsako ceno treba ustvariti solidarnost, ki bo omogočala koordinacijo vseh sil podunavskih in balkanskih držav za skupno obrambo.

Budimpešta, 9. jan. AA. (Madžarska telegrafska agencija). Okolica zunanjega

ministra grofa Czakya ter dobro obveščani italijanski in madžarski krogi objavljajo v zvezi s sestankom v Benetkah:

Italija in Madžarska gojita željo, da se ohrani mir v južni in jugovzhodni Evropi. Kar se tiče odnosov s Švedsi, se je politično pokazalo, da so odnosi Italije in Madžarske z Nemčijo stalno nespremenljivi in odlični in da so vsi nesporni glasovi in kombinacije brez osnove.

Italija in Madžarska gojita čvrsta prijateljska prijateljstva tudi do Jugoslavije. Močna Jugoslavija je enako v interesu Italije in Madžarske.

Kar se tiče sovjetske Rusije, vzdržuje Madžarska z novo sosedo normalne diplomatske odnose, kar se pa tiče Italije, nima le-ta nobenih napačnih namenov naproti sovjetski Rusiji, toda zveza političnim tradicijam fašizma bi se Italija uprila vsem stremljenjem boljševizma razširiti se v jugovzhodni Evropi.

Spolšno se lahko ugotovi, da tako Italija kot vevseli k-kor Madžarska, katere politična važnost in vojaška moč je po-

stala močnejša, gledata absolutno mirno v bodočnost. Vsa avventuristična politika nasprotuje njenemu zdravemu političnemu pojmovanju, ki je splošno znano, proti eventualnim presenečenjem pa sta obe zasedniti z čvrstano silo in svojimi preizkušenimi prijateljstvi.

Negotovostna vest

London, 9. jan. s. (Reuter). Doslej se ni še niti iz Rima niti iz Londona pričel veli »Agencije« Associated Press, da sta Italija in Madžarska o priliki razgovorov v Benetkah sklenili obrambno vojaško zvezo.

Grof Ciano obišče Madžarsko

Budimpešta, 9. jan. AA. Madžarska telegrafska agencija poroča, da je grof Czakya povabil zunanjega ministra grofa Ciana, naj obišče Madžarsko. Grof Ciano je povabil sprejel ter bo obiskal Budimpešto verjetno maja ali junija t. l.

Hore Belisha bo podal izjavo

na seji splošne zbornice, ki bo sklicana najkasneje do 16. t. m.

London, 9. jan. AA. (Havas). Potrjuje se, da bo navzlic nasprotnim izjavam posameznih poslancev spodnji dom sklican najdalje do torka 16. januarja. Nestopno pričakujejo izjavo, ki jo bo dal na tej seji Hore Belisha.

Urednik »Press Association« piše s tem v zvezi, da je želja, da bi se zvedelo za vsa dejstva s tem v zvezi tako močna, da se vlada verjetno ne bo protivila obširni debati. Dvomijo, da bi bila seja proglašena za tajno. V prvi vrsti bodo razpravljali o vprašanju vojne politike in to posebno zato, ker gotovi člani parlamenta trdijo, da imajo Hore Belisha in neki člani vrhovnega vojaškega poveljništva nasprotujoča si mnenja glede raznih vojaških vprašanj. V krogih delavske stranke smatrajo, da bi bilo ob tej priliki potrebno načeti tudi vprašanje pomoči Finski.

Parlamentarni urednik Press Associatio-

na trdi, da ostavka vojnega ministra ni v zvezi z organizacijo vojske in zvišanjem števila častnikov. Lahko se torej trdi, da bodo reforme, ki jih je izvedel Hore Belisha, ostale še nadalje v veljavi.

Churchill na bojišču

Pariz, 9. jan. s. (Reuter) Včeraj je priredil v angleškem glavnem stanu vrhovni poveljnik angleške vojske lord Gort komilo na čast angleškemu mornariškemu ministru Churchill. Navzoči so bili najvažnejši angleški in francoski vojaški dostojanstveniki. Po kosilu je vrhovni poveljnik zavezniške vojske general Gamelin os-bno odlikoval lorda Gorta in šefa angleškega generalnega štaba generala Ironsidea z najvišjim francoskim odlikovanjem. Četi angleških vojakov in francoskih kolonialnih vojakov sta tvorili častno stražo.

Treba je utrditi svojo hišo

London, 8. jan. s. (Reuter) Minister za civilno zaščito prebivalstva Anderson je govoril včeraj v Glasgowu o nalogah svojega ministristva. Dejal je, da je vladal v prvih štirih mesecih glede letalskih napadov sicer mir, toda to je lahko mir pred velikim viharjem. Pamenet človek mora vedeti, da mora utrditi svojo hišo, preden pride vihar. Minister je poudaril, da se sicer zanaša na uspešnost protiletalske zaščite, da pa ni siguren, kakšna bo težina naloge, ki jo bo morala ob priliki prevzeti. Zaradi tega je še vedno prostora za nove protivojne agitatorije in protiletalske obrambe. Do konca januarja bo stavila vlada prebivalstvu na razpolago že dva milijona jeklenih zaklonišč, ki bodo nudila 11 milijonom prebivalstva v najbolj izpostavljenih mestih zaklonišča pred letalskimi napadi.

Odkrita zarota v Ameriki

Washington, 9. jan. AA. (Havas) Zvezna policija je odkrila zaroto, ki je imela namen uničiti moderni jezik hidroelektrične centrale Culderdam, ki oskrbuje zapadni del Zedinjenih držav z Los Angelesom vred z električno energijo. Po dobljenih vesteh iz dobro obveščenih krogov so bili člani zarote agitatorji, ki so delali za račun neke mednarodne revolucionarne organizacije. Glavni namen je bil paralizirati delo letalskih tovarn v Kaliforniji. Zvezna oblastva so prevzela vse potrebne varnostne ukrepe.

Molotov pride v Berlin

Pariz, 9. jan. s. (Reuter) Francoski radijo javlja, da bo sovjetski ministrski predsednik in zunanj minister Molotov še v teku januarja prišel v Berlin, da vrne obisk nemškega zunanjega ministra Ribbentropa v Moskvi.

Novi potresni sunki v Turčiji

Ankara, 9. jan. s. (Reuter) V mestu Amasia v Anatoliji so občutili včeraj zopet dva zelo močna potresna sunka. Obseg škoda in število žrtev še nista znana. Tudi smrtni vohari ovirajo reševalna dela. Potresne sunki so čutili tudi v Ankari in v Smirni. V mestu Sile južno od Amasije je spreminjalo potres podzemsko bobnenje.

Iz notranje politike

VERA V JUGOSLAVIJO

Pod tem naslovom je napisal Jovan Banjanin v spuštem »Narodnem listu« članek, iz katerega prinašamo naslednje misli:

Med jugoslovenskimi nacionalisti ni treba buditi vere v Jugoslavijo. Jugoslovenski nacionalizem sam po sebi pomeni to vero. Ker je v Jugoslaviji našel uresničen svoj ideal. Jugoslavija ni samo država, temveč tudi domovina vseh jugoslovenov brez ozira na politiko, ki se vodi v njej. Jugoslovenski nacionalist se more boriti proti podednim režimom, proti podednim ustanovam in zakonom, pa tudi proti kakršni ustavni ureditvi, toda nikoli ne sme storiti ničesar, kar bi moglo ogrožati katerikoli življenjski interes države ali naroda. Zato jugoslovenski nacionalist tudi v najostrejši opoziciji ostane najboljši in najlojalnejši državljani svoje države, daleč od vsakega subverzivnega dela. Vera v Jugoslavijo vodi vse njegove politične misli in vsa njegova javna dela.

Naj bo državna ureditev kakršnakoli, naj se imenujejo posamezni kraji kakorkoli, država je v svoji celoti še nadalje v naših dušah in srcih, v naši zavesti in volji vedno Jugoslavija, edinstvena in nedeljiva. Ta vera pomeni tudi močno vero v končno zmago tega ideala, oproščenega vsega onega, kar je bilo v dvajsetletni zaslepi borbi grdega in nedostojnega, škodljivega in nevarnega za naše skupno svobодно in zadovoljno življenje.

Danes se vsakomur vevsel, da je sporazum od 26. avg. 1939 onemogočil centralizem in hegemonijo. Namesto državnega edinstva dobiva Jugoslavija obliko državne zajednice. S polno pravico zdaj pričakujemo, da vsi tvoreci tega sporazuma pokažejo v to preurejeno Jugoslavijo vsaj toliko vere, kolikor smo je imeli jugoslovenski nacionalisti vedno in kakor jo imamo danes ne glede na nastale spremembe. Politika, katere interesi prenehajo na mejah banovine Hrvatske, ne more biti ničelna politika skupnega življenja Hrvatov, Srbov in Slovencev. S sporazumom se bo država razdelila v tri nacionalne individualnosti, toda če politika sporazuma ne bo z ljubeznijo skrbela za to, da v duši vsakega Hrvata, Srba in Slovenca prevlada iskrena vera, da je vsa Jugoslavija njegova zemlja in njegova domovina, potem ta politika ne more imeti dobrih rezultatov.

Politika sporazuma bi morala vedno in povsod poudarjati, da Jugoslavija ni samo najboljša, temveč tudi edina zanesljiva jamstvo neodvisnosti in napredka Srbov, Hrvatov in Slovencev. Samo po Jugoslaviji in v njej postanejo tako Srbi kakor Hrvati in Slovenci kot celota odločen faktor balkanske, podunavske in jadranske politike. Samo v Jugoslaviji je zaščita našega obstoja in naše bodočnosti. Samo močna Jugoslavija more biti iskani prijatelj in zaveznik. Brez nje smo, vsake vse, izgubljeni v tujih rokah, orodje tuje volje, torišče tujih interesov.

Živimo v času gigantske borbe silnih imperijev, ki so kot svoj najvišji zakon proglasili svoj pravico do življenjskega prostora. Položaj malih narodov ni bil nikoli težji, njihova usoda nikoli negotovješa in njih bodočnost nikoli tako ogrožena. Vera v Jugoslavijo zato ni ne naivno čustvo in ne rodoljubna fraza, ampak kategorična zahteva naše ohranitve ter edina realna politika naše svobode. Nam jugoslovenskim nacionalistom je to znano.

JUGOSLOVENSKA DRŽAVNA SKUPNOST

Beogradska »Pravda« je objavila v božični številki članek Adama Pribičevića »Zlom jugoslovenstva?«. Avtor ugotavlja v članku, da se jugoslovenska ideja ni mogla ukoreniniti v najmočnejšem delu jugoslovenskega naroda, med Srbi. In prav to nerazumevanje jugoslovenske ideje, ki izsne iz pretiranega samozaupanja in površine cenitve položaja srbstva v svetu, je povzročilo reakcijo hrvatskega, čistega hrvatstva ali »samohrvatstva« proti jugoslovenstvu. Na koncu članka izraža Adam Pribičević vero, da bo jugoslovenska misel slednjič vendarle zmaga, ker izven nje ni življenja ne za Srbe, ne za Hrvate, ne za Slovence in ne za Bolgare.

NOVI VOLILNI ZAKON

»Hrvatski dnevnik« poroča iz Beograda, da je volilni zakon za hrvatski sabor že delj časa podpisal s strani hrvatskega bana in da je bil tudi že dostavljen na odločilnem mestu v podpis. Ker pa volilni zakon za Narodno skupščino še ni dokončno redigiran, prevladuje mnenje, da bosta oba zakona podpisana istočasno ali pa v razdobju dveh ali treh dni. Dr. Maček želi, da se volitve v hrvatski sabor razpišejo čim prej brez ozira na to, kdaj bodo razpisane volitve v Narodno skupščino.

Obrambno posojilo na Švedskem

Stockholm, 9. jan. br. Švedski parlament je sprejel zakonski načrt, po katerem bo 12. januarja razpisano notranje obrambno posojilo. Posojilo bo emitirano v bonih po 20, 40 in 80 švedskih kron ter se bo v 6 letih povrnilo z neski po 25. 50 odnoso 100 kron. Boni bodo izdani v neomejeni količini.

